

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 51. szám. Ide intézendő a lap szelvény részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előzetés díja:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorággyi-utca 1. szám a a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisor térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Elő "Gömör-Kishont" kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Sz. H. az iskoláztatása.

Korunk a nemes célok, humánus törekvések megvalósításáért rajongó lelkesedéssel küzd, azért méltán nevezhető el emberbaráti intézmények s nagy reformok korszakának. A század folyamán ugyanis annyi sok ödvös, az egész emberiség közös érdekeit felölőle eszme nyert kedvező megoldást, hogyha visszapillantást vetünk az elmúlt századok történelmére, azt fogjuk tapasztalni, hogy azok együtt nem tettek annyit az emberiség érdekében, mint a mennyit a 19-ik század egyedül képes felmutatni. Különösen közművelődési téren észlelhető az az óriási haladás, mely a későbbi századok társadalmában bizonyára tiszteletet fog ébresztetni korunk reform törekvései s nemes idealismusa iránt.

Azon magasztos eszmék közül, melyeket korunk humánus gondolkodása valósított meg, a legáldásosabb hatású kétségtelenül a siket-némák oktatása céljából létesített tanintézetek működése. Ezen intézmény, melyben az emberbaráti érzelmek legszebb kifejezést nyertek, örök időkre szóló alkotás s bizonyára a legragyogóbb fénypontja az emberi művelődés történetének. Mert ki merné kétségbe vonni, hogy azon szerencsétlenek ügye, kik önhibájukon kívül származó testi fogyatkozás következtében a teljes gyámoltalanság bilenseibe lettek verve, nem társadalmi kérdés, melynek megoldására a társadalom a saját jól felfogott érdekében is kötelezve van? Vagy talán hagyjuk őket örökös sötétségben, fél vad állapotban; nem gondolva azt, hogy ők is az Isten képmásai, s hogy bennök is megvan azaz isteni szikra, a mi bennünk is azon különbséggel, hogy szellemi tehetségeik fejlesztése, halló- és beszélő szerveik tökéletlensége folytán művésziesebb, nehezebb oktatást igényel. Az nem lehet célja a tökéletesedés felé törekvő emberiségnek, hanem ellenkezőleg feladata ezen szerencsétleneknek visszadni azt, a mit a természet tőlük megtagadott. Szóval a társadalomnak kell gondoskodni arról, hogy ama szerencsétlenek, kikkel a természet oly mostohán bán, visszakérüljenek kebelébe.

Hazánkban ez idő szerint Vác, Budapest, Kolozsvár, Kaposvár, Arad és Temervár birnak ilyenmü tanintézettel, honnan szakképzett tanerök vezetése alatt már sok ily szerencsétlen mint munkás, értelmes ember vissza lett adva a társadalomnak. Ilyenmü intézetek csekély száma azonban fölülte megnehezíti, sőt lehetlenné teszi a hazánkban százakra menő siket-néma tankötelesek iskoláztatását. Így a váci siket-némák intézete e tanév kezdetén 130 jelentkező közül csak 9-et fogadhatott be; ennek oka abban rejlik, hogy a tanév folyamán csak 9 hely üresedett meg, a többi pályázót azért vissza kellett utasítania az igazgatóságnak. Ha most tekintetbe vesszük, hogy az ország többi intézetében hasonló esetek fordulhattak elő, egész biztosan állíthatjuk, miszerint százakra megy azon szerencsétlenek száma, kik szegénységük folytán nem részesülhetnek az oktatás adásaiban.

A magyar tanügyi kormány ezen bajon segitendő a váci siket-némák intézete mellé egy rendkívüli pótanfolyamot engedélyezett, a vezetésével megbízott tanerőt évi 250 frt jutalomdíjban részesíti. Az államtól tehát, mely a váci intézetet fontartja, a többi vidéki tanintézetet állandó segélyben részesíti; ez idő szerint nagyobb támogatás nem zövetelhető. A társadalom hazafias áldozatkészségétől függ azért egyedül, hogy azon szerencsétlenek, kiket a sors ezen felül még súlyos anyagi viszonyok közé juttatott, visszanyerjék azt, a mit tőlük a mostoha természet megtagadott.

Az egyedüli mód, melylyel a társadalom ezen szerencsétlenek sorsán segíthetne, a következő, szerény véleményünk szerint: Minden község, melynek kötelekőbe siket-néma tanköteles tartozik, karolja fel a szerencsétlen ügyét, indítsa meg a könyöradományok gyűjtését; rendezzen tetszés szerinti beléptidj mellett jótékonyezélu előadásokat, felolvasásokat, s alakítson siket-néma segélyző-egyletet. Ily jóra való mozgalomnak, melynek lelke kisebb községekben a tanító leend, bizonyára meglesz az ohajtott sikere.

Az örök szeretet nevében kérlek azért titeket

embertársaim, rakjátok össze fillériteket az itt említett módon, siket-néma felebarátaitok felszabadítására, s ha hazafias áldozatkészségetekkel a községben talált szerencsétlenek kiképeztetését biztosítva látjátok, úgy érintkezésbe lépve a váci siket-némák intézetének igazgatóságával, küldjétek a szerencsétlent oda begyült adományokkal együtt. Szegény embertársatok ott, mint a rendkívüli tanfolyam növendéke, elsajátítja azokat az ismereteket, melyek a létért való küzdelmet elviselhetővé teszik majd. Felebaráti tettekkel a szerencsétlen szívében, kit ugyszólván halottaiból támasztottatok fel, oltárt emeltek, honnan buzgó hálafohász fog szállni fel értetek a mindenható trónjához. Azon jóleső tudat, hogy egy szerencsétlent mentettek meg az élet számára, lesz egyedüli, de bizonyára a legszebb jutalmatok. *

△ **Szegény tanulók segélyezése.** A „gömörmegyei magyar közművelődési egyesület” rimaszombati körének választmánya vasárnap január 8-án délelőtt Molnár József elnöktele alatt ülést tartott, melyen a jelenlevő Baksay István, Fábry János, Terhes Pál, Bodor István, Lőrinczi György, Törköly József, Eperjesi József, Horváth János, Hollóssy József, Szabó Lajos, dr. Veres Samu, választmányi tagok, Eperjessy József pénztáros számadásainak tüzetes átvizsgálása után, egyhangúlag elhatározták, hogy a helybeli tanintézetek, u. m. a róm. kath. népiskola, a községi fiu- és felsőbb leányiskola, továbbá a főgymnasium szegény sorsu tanulóinak felsegülésére a lehető legrövidebb idő alatt 205 frtot fognak fordítani, még pedig a következő arányban: a róm. kath. és polg. leányiskolák egyenként 30--30, a községi iskola 50 és a gymnasium tanulói 60 frt segélyben részesülnek. Az illető intézetek tantestületei a jelzett összegeket érdem szerint fogják a szegény tanulók között kiosztani, az ünnepélyes aktusnál azonban a közm. egyesület választmánya mindenütt két-két tag által fogja magát képviseltetni. E segély-díjakon kívül 35 frt jutalmat tűz ki az egyesület, mely összegből 10 frtra igényt tarthat egy márczius 15 én nyilvános gymnasiumi ünnepélyen felolvasandó legjobbnak ítélt hazafias magyar munka szerzője, — 5 frtra ugyanezen alkalommal díszérettel kitüntetett munka szerzője; — 5-5 frtra ugyanakkor két

Akkor még nagyon fiatal volt a rabbi. A hogy beszélt, kihallatszott az ablakok szélein az utczára is a szenvedélyes szónoklat: Megbűntet bizony Jehova, ha nem tisztelitek az ő törvényeit. Pedig nem tisztelitek. Már nem szent előttetek. Elfeleditek, hogy hajdan nem volt szabad ránézni nőre, ha nem volt az lefátyolozva. És ti asszonyok, szabadon mutatjátok magatokat. A törvény tiltotta és tiltja ma is. Ezért büntetni fog Jehova kaser-ves büntetéssel. Ha meg nem javultok, soha sem leszen országotok, soha sem kapjátok vissza az elvesztett földet. És tüz égeti meg a világot egyszer, ólmos eső fog hullani és elalszik a tüz és sötétség lesz és megölik egymást mind; sirtok majd, jajgattok, de nem lesz irlalom. Szülő nem ismeri majd a gyermekét és gyermek a szülőjét . . . Mert Jehova haragos.

A karaton az asszonyok hangosan sirnak és kime-net, a ki hozzáfér, kezét esőkol a rabbinak.

II.

Azután nagyot fordult az ő sorsa egyszer. Egy házastársat kellett elválasztani; egy asszony-nak az ura jött panaszkodni előbb: nem szereti a felesé-gét, nem tudja miért. Olyan asszony az, hogy nem férhet meg vele egy házban. Folyton cizakodnak, már sokszor kilékeltek, de ok nélkül; hét nap közül hat napon nincs békesség. Aztán az asszony jött hasonló panaszszal. Az asszony szép volt. Telt és lomha. Nagy, fekete szemei voltak és tiszta arca. Az ura Leskeny fejű, meg vörös hajú. Legjobb lesz szétválasztani őket.

A szertartás hosszadalmas és nehéz. Le kell húzni az asszony czipőjét és egy kézzel átnyújtani a vállon. A férfi átveszi. Egy helyt kell állva maradnia sokáig és nem gondolni egyébre, mint hogy van nagy ok az elválásra. Mind a kettőnek egyformán kell gondolkodni, hogy gyű-lőlők egymást, inkább, mint a halált. Ez meghalt előtte s az meghalt előtte.

Mikor a szertartásnak vége volt, az asszony nem tudott elmenni a rabbitól. Olyan jó itt. Barátságos minden. A falon a szent irások, peczekon a nagy vastag

T Á R C Z A.

Szeretlek!*)

Ki, ha botlom, felkelt; ha esüggdek, biztat;
Fájó kebelemre megnyithó irt ad;
Ki, ha kételkedem, a kétségből kiment;
Lángoló illettel szeretem az istent.

Melyet a bösz vihar oly sokszor megtámadt;
Lelkes szeretettel szeretem hazámat.
Testetöt, lelkesföl csupán magyar vagyok,
Nemzetemért munkát, s ha kell vért áldozok.

Tiszteletteljesen szeretem apámat,
Gyermekdeden édes, kedves jó anyámat,
Gondos aggódással kiesiny testvérimet.
Szeretetért szíyem szeretettel fizet.

De esztbontó hévvel, lángzó szenvedélylyel,
Mely ugy tóri-zúzza a szívemet szélylyel,
Örjngő féltéssel, határtalan mélyen
Csak téged szeretlek édes Údvösségem!

Juhász László.

Máramarosi történet.

Irt: Bede Jób.

I.

A zsidó pék mindennap egyformán, akár esett, akár jó idő volt, kora reggel felvette hosszú prémes kabátját, nyaka köré göngyöltte a „talszt” és ment esendesen a templom felé. A megcsökönösödött bigottság maga.

A hogy a templomba érkezik, megmossa a kezeit s elmondja az ehhez tartozó imádságot az ajtóban. Aztán

beljebb megy. Nem néz sem jobbra, sem balra; elmegy egészen a székeig és megállva ott, megcsökölja a talszt és beborítja vele a fejét, aztán keresgéli a szijakat, körül-esavarja a balkarján, a ritust pontosan tartva meg, más részét meg a fejére teszi. A templomban öt mindig megvárják s rendesen, mikorra jön, összegyűltek már tizen, mely számmal, ha kevesebben vannak, nem szabad hozzá kezdeni az imádkozáshoz. Erre aztán a kántor hangosan elkezdi:

„Mily jó a te házában lenni, oh Adónáj!
s aztán esendesen, zsongva mondják utána a többiek:

„Én kérem a te jóságodat.
Én kérem a te jóságodat.”

Az egyik buzgóan ingatja magát, mindenik második szónál a lábát felemelve, a másik egészen kettégörbölve morzsolgatja a könyvnelkül tudott szavakat, a harmadik a pad szélére könyököl és a mig ajkai mozognak, folyvást a poros ablakot nézi, a negyedik a szakállát simogatja és így tovább, mindnyája pedig e mellett gondolkodik a mai napról: lesz-e elég paraszt a korezmában; akad-e olesó vásárolni való bőr, búza; nem születik-e meg a kilenezedik gyermeke, míg ő itt van, otthon az asszony-nak?

A pék tudja mindenkiről, hogy nem szívből imádkozik, nem érti egyik sem, hogy mit mormol, csak darál, darál, mint a hogy megszokta hosszú éveken át.

Ő maga talán az egyedüli, a ki érti az imádságot. Valamikor rabbi volt. Itt arra a székre ment fel nagy ünnepnapokon és prédikált a gyülekezetnek. Mennyien voltak ilyenkor benn! A székek között nem lehetett mozogni, a szomszéd falvakból is bejöttek sokan meghallgatni a prédikációt, az asszonyoknak való karzat majdnem leszakadt. Aztán nagy esend állott be, mikor hozzá kezdett a beszédhez. Jehova büntetéseiről szeretett leginkább szólni.

Jehova, a ki annyi esodát mivel, veri rettenetes-képen az embereket — mondta és sorra bizonyította találó példakkal.

*) Szerzőnek sajtó alatt lévő „F” zember” címü verskötetéből.

legjobb szavaló, — 5-5 frtra a községi iskola két leg-szorgalmasabb tanulója.

A közművelődési egyesület ily nagymérvű segélyezést fennállása óta még egyszer sem foganatosított, minek oka szerény anyagi körülményeiben rejlik, — de különös becses e segélynek az ad, hogy az egyesület eredeti céljának megfelelően éppen a közműveltség előmozdítására fordította a 200 frton felüli összeget, melyben nem csupán a magyarosodás eszméje nyer kifejezést, hanem az, hogy szerény anyagi viszonyok közt élő tanulók mostoha körülményeik folytán nem lesznek kénytelenek félbeszakítani azt az utat, mely az általános műveltség országába vezet. Árvák és munkaképtelenek gyámoltatása humánus cél, — gyermek-menedék helyek felállítása, tanítók megjutalmazása a mi viszonyaink között nemesak humánus, hanem első sorban hazafias kötelesség, de egyik sem illeszthető be annyira egy közművelődési egyesület feladatai körébe, mint a tudomány és közműveltség leendő bajnokainak küzdelmekkel teljes utjából elhárítani azon akadályokat, melyek haladásukban feltartóztathatnák. Ezzel foganatosításáért a rimaszombati vá. derék elnökét és választmányát teljes elismeréssel illeti meg.

A rozsnyói püspök ismét egy érdekes pástorlevéllel kedveskedett híveinek s lepte meg a világot új esztendőre. A bölcs álmodozó, ki Rómára függesztett szemekkel egészen megfélemlen látszik a körülötte hullámzó és haladni akaró magyar nemzet politikai aspirációiról és szükségleteiről, — legújabb pástorlevelében formális hadat üzen a kormány kulturprogramjának s papjait és híveit arra instigálja, hogy erőteltjes agitatiót indítsanak a polgári házasság ellen. Nem tartozik lapunk keretébe e kiválóan politikai tárgynak hosszabb vitatása, mint megvárjuk határai közül kiinduló törekvést azonban kénytelenek vagyunk legalább feljegyezni, s egyetlen észrevételünk az, hogy a püspök úr gondolkodása fölött már körülbelül három évszázad röp-pent el, s a mai gondolkodás szerint az ő muzeumból előszedett eszméi nem annyira komoly vitát vagy ellenagitiót, mint inkább szelid mosolygást érdemelnek, vagy legjobb esetben néhány olyan sikerült élezet, a milyencet az örökké vigkedvű Sipulusz a pástorlevél furesasá-gai fölött elkaczagott.

A temetők közös ünnepe.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Beeses lapja 1892 december 29-én megjelent 54-ik számában Dusza János segéd-lelkész „a temetők közös ünnepe” feletti már-már nagyon is unalmasá vált vitában, tisztelendő Csabai Pál értekezleti elnök urnak válaszul, többek között az ért. gyűlés jegyzőkönyvének hitelességét is megpróbálja kétségbevonni Engedjen meg, hogy én, mint az értekezlet egyik jegyzője, s a kérdéses jegyzőkönyvi pontnak szerkesztője, röviden megtegyem észrevételemet e vadra, — nem ugyan a Dusza ur kedveért, kinek mosdatlan száju beszédeért még csak szóba állani is saját reputatiom tiltja, — hanem igenis azért, hogy e b. lap olvasó közönsége tévutra ne vezettségék oly dolog felől, melyet csak az itt megjelent hírlapi közleményekből ismerhet.

Először is kijelentem, hogy az a bizonyos jegyzőkönyv, attól a perectől kezdve, a mint hitelesítve lett, többé már nem az enyém, a ki papírosra tettem, hanem magát a pápi értekezleté. A vádolt tehát voltaképpen sem én nem vagyok, sem az elnök ur, hanem maga egy komoly testület.

S ha az a jegyzőkönyv mégis „elferdítve nem-esak, hanem czélszántosan tükröznő vissza az értekezleten történt elvi megállapodás szellemét:” ez tőlem s az elnökségtől oly nemtelen, esuf játék volna egy tekintélyes erkölcsi testülettel szem-

könyvek, a napsugár, mely áttörve az ablakon, telerajzolja fényességgel a bútorokat s ezek között ott áll a „rabbi” komolyan, jóságos arczal, a derék, tiszta ember, a ki elválasztotta őt attól a gyűlöltől.

— Menj most haza asszony — szolt azután — és legyen gondod az esküdre.

Az asszony azonban nem ment:

— Mit csináljak egyedül? Beszélni fog rólam mindenki, hogy elváltam az uramtól. Nem mehetek már én sehova. Nem becsülnék engem és félremozdulnának közlemből a templomban. Mind erre nem gondoltam az imént. Azonkívül meg én nem élhetek magamra. Tudja Isten, kell nekem valaki, a ki jó legyen hozzám s a kit én is szeressek. En tudnám szeretni, becsülni a férjemet, ha az olyan volna, a ki szelid és komoly ember.

Minden elmosódott valahogy a pap előtt s csak az ineselkedő asszonyt látta.

Nem sok idő múlva híre járt, hogy a rabbi házasság: elveszi az elvált asszonyt. Nem lesz többé rabbi, mert ezzel a tiszttel nem tartja összeegyeztethetőnek, hogy olyan felesége legyen, kinek egyszer már volt férje.

Igy lett a rabbiból pék és feleséges ember. Az asszonynak volt pénze, a miből az üzletet vigye, a férj pedig tanult, tanult tovább is, olvasva a talmudot és eljárt pontosan a templomba. Imádkozott hűségesebben, mint bárki más. Minden gondolata abban van, a mit mond a szent nyelven, melyet ő legjobban ért.

III.

Nagyon öreg lett már egyszer a pék. A haja mind egy szálíg ősz és sárgásfehér a széles szakállá. Bevégezte az imáját és utolsónak meggy haza, hogy otthon könyvei mellé üljön és tanulja az ezer év óta elavult és mindig új tudományt a régi emberi és isteni jogokról.

S ez így megy ötven esztendő óta. Ot csak hívják péknek, az üzletet az asszony viszi. Mert kiváltsága az ilyen rabbinusfajta embernek, hogy csak a vallást szolgálja; ha más keresi meg neki a szükséges mindennapit, az szent cselekedet annak, a ki dolgozik, hogy ő a tal-

ben, melyért bizonyára komoly elégtételt követelne magának. Ha a vád igaz, hitem szerint ezt nem is mulaszt-hatja el; de ellerkező esetben hasonlóan kell eljárnia egy magát pénzért mutgató speciessel szemben is, ki e vádat nekem és az elnöknek ily szemérmetlenül palam et publice szemünkbe vagni merészkedik. — Azt mondja az elnöknek szót választó írója, hogy a „Rozsnyói Hír-adó” 48-ik számában mult évi nov. 27-én közölt jegyzőkönyvi kivonat, nem hitelesít-tett — tehát hamis — jegyzőkönyvi kivonat, mert hiszen a hitelesítés 1892. decz. 11-én, vagyis 14 nappal később eszközöltetett. Hát biz' ez egy kissé furesa ha így van! De a több példányban lelkészársaim kezében levő körözüvny tanúsága szerint, általam valamenynyijegyzőkönyvi példány decz. 6-án adatott postára, így hát hitelesítése nem történetelt 11-én, hanem igenis történt elsején.*) S hogy a hitelesítés dátuma még így sem vág össze a közzététel idejével, ennek nagyon egyszerű oka van. Ugyanis a „Sárospataki Lapok”-ban s a „Rozsnyói Hír-adó”-ban megjelent 2-ik számú jegyzőkönyvi pont, — hogy minél előbb közölhető legyen — előbb: nov. 21-én külön, — a többi öt pont pedig később: decz. 1-én lett hitelesítve, a jegyzőkönyvre aztán ez utóbbi datum jegyeztetett föl. Nemde világos az egész? A kezem között levő eredeti példányokat kívántra bárkinek felmutathatom.

Az is hangzik a vadbán, hogy a Jegyzőkönyvet, elnökörek értekezleten tett kijelentéséhez hiven, egy háromtagu bizottságnak kellett volna hitelesíteni. Igaz, hogy először mondatott az — éppen egy aggodalmaskodó tag kívánságára — hogy a hitelesítésnél elnökön és jegyzőn kívül Kupay Dénes vályi lelkész is jelen legyen (ez lett volna a háromtagu bizottság) de midőn az elnök eme nyilatkozatot tette: „én jót állok érte, hogy abban a jegyzőkönyvben semmi más nem fog benntoglaltatni, mint az értekezlet egyenes és világos határozata: az értekezlet e nyilatkozatban megnyugodott, Kupay Dénes tagtársunk pedig jogáról lemondott. Tanúm erre elnökön kívül Kupay Dénes ur, tanúm az értekezlet összes tagjai!

Végül kijelentem, hogy én oly fontos egyházi ügyet, mint a „temetők közös ünnepének” behozatala vagy mellözése vidéki lap hasábjain tárgyalni, még hozzá a harzba a személyeskedés undok foggyereit bevinni: hoz-zának, a mi méltóságunkhoz teljesen méltatlan dolognak tartom!

R. Pósa Lajos, értekezleti jegyző

*) E helyen kötelességünknek tartjuk megjegyezni, hogy Dusz a János pelsőzi segédlelkész ur hozzánk még a mult héten küldött be egy nyilatkozatot, melyben ő maga kéri, hogy az inkriminált állítást igazítsuk helyre olyanformán, hogy a kérdéses hitelesítés nem december 11-én — mint ő állította — hanem december hó 1-én történt meg. — Végre sajnáljuk, hogy a különben igen érdekes és tanulságos vita mostora a személyeskedés terére esapot, át, s az ezzel járó felelősséget — miután e czíkket a beküldő lelkész ur kívánságára közöljük, — kénytelenek vagyunk egészen reá hárítani. Szerk.

Törvényszéki csarnok.

A rimaszombati kir. törvényszék büntető osztyályánál a jövő hét folyamán követendő bűnügyek vétetnek nyilvános tárgyalás alá. És pedig:

Január 18-án szerdán.

1. Reichman József és társai ellen indított magánokírot hamisítás büntetése.
2. Felsőbb bírósági ítéletek kihirdetése.

Január 19-én esütörtökön.

1. Lapin István és társai ellen súlyos testi sértés büntetése és más eselekmények miatt folyamatban tett bűnügy.
- Másod- és harmadbírósági ítéletek kihirdetése különböző ügyekben.

A pipa. Ez a különben ártalmatlan eszköz nemi ritkán nagy veszedelmeknek okozójává válik, ha vigyázatlanul bíznak vele. Ily veszedélyessé vált az Ádám István kezében is a mult évi nyár derekán, a midőn ugyanis nevezett mint özv. Alitisz Andrásné urnó eselédje egyik napon hajnalba izzó úszkös pipával ment be a tehén istállóba, hogy a teheneket a legelőre hajtsa E közben,

mudban megülhessen és keseregni tudjon a romlás ut-jára tért világ felett.

Az asszony éjtel-nappal törődött a dologban. Egyetlen péküzlet az övék volt. Az egész város az ő kifliökből élt, főleg a zsidók. E mellett a rabok prófuntját is ök vállalták el, minden napra kellett ötven s már eboöl is szép haszon jutott. Bizást üllhetett az öreg könyvei között. Az asszony kora hajnalban kisütötte a kiflit és szét-hordatta, részint maga vitte ei a kundsajtoknak Délután meg a prófontot dagasztotta.

Még az sem esik rosszul ebben a nyugodalmas életben, hogy nem rabbi. Csak olykor jutnak eszébe a régi idők, mikor a templomban szónoklatot tart a pap és hibásan idéz a talmudból. Ilyenkor otthon paraszol a feleségének és felkeresve az idézetet, megmutatja s eldis-kurál róla sokáig. Ez te szik az asszonynak, nemkülönben, hogy mindenütt „rebeczinnek” (papné) szólítják az ura iránt való tisztelhetől. Szívesen dolgozik és küzködik az ő tudós ura kedveért.

Azonban egyszer mindent megunnak az emberek s ezenképen megunták a városban a régi péket Szó szót adott összegezett kiflikről s minden tisztelet mellett sem lehet eltágadni, hogy az öregasszony nem láthat már oly gondal a ruhely után, mint ezelőtt húsz, vagy harmincz esztendővel. Gyengül-gyengül és tulságos sokat beszél a kundsajtoknak, a helyett, hogy jó süteményt vinna. A rabok prófuntja meg éppen olyan, mintha sárból formálnák.

Híre jár, hogy új pék jön a városba. Új esztendőtol kezdve már az látja el a rabokot kenyérral s kiflit, zsemlet minden tíz darabnál egy krajczárral olesőbban ad, mint a régi.

Sorra járja a módosabb házakat, s erősen gyűjti a vevőket. Azt mondják, hogy nem marad senki a régi pék mellett. Mi lesz belőle szegényből?

IV.

Az öreg pék gyakran elhallgat az imádkozásban. Gyakran elgondolkozik közben, pedig tudja, hogy ez vétek. De ah! az élet gyötrelmei, melyekből eddig semmit

mint maga beszélte, az istálló közepén volt kolompért hajlván le, az alatt eshetett ki az úszkös pipájából, mit azonban ő észre nem vett, mert nagyon rövidlátó, rossz szeméi vannak. Alig terelte a teheneket Sid község végére, a hol az eset történt, már is kigyuladt az istálló s néhány percz alatt lángba borult úgy, hogy az egész épület s a benne felhalmozott takarmánnyal együtt a tűz martaléka lett. Ezért vonta felelősségre f. hó 4-ik napján a rimaszombati kir. törvényszék Ádám Istvánt, a ki beismerte ugyan, hogy a kérdéses reggelen égő pipával ment az istállóba s rajta kívül akkor ott más meg nem fordult, tagalta azonban, hogy szándékosan akarta volna a gyújtást előidézni s minthogy úrnője szerint is mindig hű és jó eselédje volt és így ő sem gyanit nála rossz szándékot, sőt e részben a vizsgálat során sem merült fel ellene terhelő adat: emélfogyva az illető bíróság vádlat-tal gondatlanságból előidézett tüzvészokozás vétségében mondta ki bűnösnek és a feurforgó számos és nyomatékos enyhítő körülmények figyelembe vételével nyolcz napi fogházra s két forint pénzbüntetés s esetleg e helyett is egy napi fogház elszentelésére ítélte. Az esetből úgy a gazlak mint eselédje...nak; az előbbieket hogy rövidlátó eselédet ne te... többiak pedig, hogy esürbe, istállóba, szov... hely... pipával ne járjanak.

Mikor a kores...eket. A
vadregényes tájéku Bor... eset, a hol is a mult év pünköső...ben ősz-szegyűltek Selymes Mórész kor... „jóléle” pálinkára; közöttük volt Radics... „jóléle” s vele élete párja, vagy mint ő a valóságban híven kife-jezte „a kívül, tetsik utni, bágó-bíten vagyok”, Maté Julis. Hát természetes, hogy volt nagy ivás annyira hogy tíz óra tájban már a mulatók nagy része meg is elégette s elment. De ott maradt még a cigány bal-öfalbördá-jával s még két falusi ember. Es nagy mulató kedvben lévő Radics, parancsolt a saját pénzére Haiba a cigány is úr ám, ha pénze van. A koresmáros azonban nem akarta az ő úri mivoltát respectálni s nem is adott neki italt. A cigány azonban, ha pénze van, nem egy könnyen tágít s azért ismételve sürgette a pálinkát. Ezt aztán a koresmáros megsokalta s miután különben is könnyen hevülő, egy kezébe kapott bottal a cigányt úgy fejbe kollintotta, hogy az menten feliagyott a parancsol-gatással, sőt még a védelmére kelő „öfalbördát” is részesítette botja hatásában s így talán a többi is kapott volna az ütlegelelőből, ha az egyik paraszt ki nem esav-arja a heveskedő koresmáros kezéből a botot. A bántal-mazás következménye az lett, hogy Radics J. vagy S napi gyógyulást igénylő sérülést, élete párja pedig 20 napnál is hosszabb ideig gyógyult sebet kapott. Ezért aztán törvény elé hozták a dolgot. A mult hét egyik napján volt ez ügyben a végtárgyalás, de ítélet még akkor hozható nem volt, mert az egyik panaszos „érdekes állapot” miatt nem jelenhetett meg — s minthogy a kihallgatása egy fontos kérdésben szükségessé vált, újabb határidőre elhalasztott a tárgyalás. A mi késik azon-ban nem múlik s annyi bizonyos, hogy Selymes nem viszi el szárazon a Radics család egyik nem utolsó iva-dékán ejtett sérelmet s majd megtanulja, hogy a jó kores-márosnak vendégeit nem bottal verni, hanem mé-zes madzaggal kell csalogatni.

Hírek és vegyesek.

Felhívás.

Tisztelettel tudatom a vidéki járásbírószágonál és szolgabírói hivataloknál alkalmazott díjnok urakkal, hogy a gömörmegyei díjnok-segélyző egyesület alapszabályai már jóvá hagyattak mit ez uton tudomásukra hozok, fel-kérem egyuttal arra nézve is, hogy ha ezen egyletbe be-lépni óhajtanak, ebbeli szándékukat velem tudatni szíves-kegjenek, annyival is inkább, hogy részükre az alapsza-bály egy példányát mihezertartás végett mielőbb megküld-hessem.

Rimaszombat, 1893 január 11.

Mihályi Lajos, egyl. jegyző.

sem tapasztalt, most alkonvulatán a verőfényes napnak, ime ránchezednek a vállaira és érzi, hogy nem bírja. Valami rettenetes ez; elképzelné sem tudja. Az új pék elveszi a kenyéret s aztán mi lesz ő vele.

Mindez miért? Bizonyosan a Jehova büntetése: mert akkor régen megfélemlkezett magáról, mikor az elvált asszony előtte állott teljes szépeggével és fátyol nélküli mutatta az arcát... Most már hogyan él? Itogyan olvashatja a szent könyveket, mikből még oly sokat kell tanulnia? a mikből sohase lehet eleget tanulni?

Ez Jehova büntetése. „Orech” lesz, mint a többi sok: koldus, a ki faluról falura jár, házról-házra benéz mindenhova, a hol az ajtón látja a papiban felszeggzett írást, mi őt meglehet tudni, hogy ott zsidó lakik. Koldulnia kell majd egy darab kenyérért, egy tányér meleg vízért neki, a ki negyvenöt éven át szolgálta Jehovát.

Es nem olvashatja többé szent könyveit. Azonban nem is tudna koldulni. Öreg és nem bírja a járást.

Es szeméinek esendes permetéje hullott...

Chanuka este sirva gyujtja meg az apró gyertvákat, miket a visszanyert szent templom emlékére áldoznak és Jehova haragjáról járnak az eszében rettenetes történetek.

Jehova haragvó, büntet a kor, a mikor lognehezebb elviselni a esapást.

Már csak három hét van, s kenyér nélkül marad.

Az új pék már kibérelte a házat, a hol műhelye lesz s elkészítette firmáját Hiába minden remény... Jehova haragos.

Ekkor aztán nagy beteg lett az öreg pék. És nyugodtság költözött az szívébe és megelégedés az arcára. Eljött hozzá látogatoba a szigetű pap, a legnagyobb rabbinus és megíósolta a halálát.

Egy péntek este aztán látta ágya felett a messiachot, a ki minden jó zsidó halála előtt egy nappal eljön és meg-mutatja fényes arcát. Hát nem bűnhődik egykori hibájáért!

S mikor fáradt szemei lehunyóban voltak, így rebe-gett a meiflette síró öreg asszonynak, a feleségének:

— Nem igaz, a mit prélikáltam, hogy Jehova ha-ragos. Mert ime Johova irlgalmas, irlgalmas, irlgalmas!..

Királyi adomány. Ő felsége a nadabulai ág. ev. fiók-egyházközségnek iskolaépítési czélokra magánpénztárából 150 frtot adományozott. — A feledi róm. kath. egyházközségnek szintén e czélra 100 frtot.

Magas kitüntetés érte Schulhof Pált, a rimaszombati vasuti állomás derék főnökét. Ugyanis Coburg Fülöp herceg titkárja Bossinszky Ferencz által egy gyönyörű arany mellűt küldött Schulhofnak, mint a herceg legkegyesebb megeztelkezésének jelét azon szíves előékenységről, melyel Rimaszombaton való átutaztában az állomásfőnök a herceg iránt viselkedett. A mellűt az állomásfőnök keresztnevének kezdő P. betűjét ábrázolja gyémántokkal kirakva, fölötté a hercegi koronával, igen értékes övös munka. diszes tokban a következő levél kíséretében érkezett Schulhofhoz: Tekintetes állomás főnök ur! Fülöp Szász Coburg Gothai herceg ő királyi fenségének kegyes megbízásából bátorkodom a mellékelt mellűt Kegyelmes Uram részéről emlékképpen megküldeni. A melléklet vételéről szóló elismervényt kérve, kiváló tisztelettel maradtam Bécsben, 1893. január 4-én tekintetes állomásfőnök urnak alá- zatos szolgálója: Bessinszky Ferencz hercegi titkár.

E.ő.éptetes. Markó Ernő honvédszárónkéntes, a Markó család tagja — hadnaggyá nevezetett ki.

Áthelyezés. A rosznyói püspök Nagy Imre eddigi vilkei káplánt Putnokra helyezte át.

Megyei bizottsági tagok választása a vidéken. Megválasztatták a csetnaki kerületben: Petrovics Miklós és Czékus István. — a jolsvaiban: Bazilidesz Gusztáv, Czibur Imre, Baltázár Antal. — a pelsőczében: Szarvas János és Blum Sámuel. — az alsó-sajóiban: Terray Gyula és Fábrián Ferencz igazgató. — a kraszna-horka-váraljaiában: Onody Károly, Szentpétery Árpád. — a derőiben: Gleidura Géza, Safesák Gyula és Bretz Sándor. — az oclitnaiban: Urbán János és Kalanda Bertalan.

Esküvők. Tepper Lajos nagy-mihályi birtokos, tegnap f. hó 11-én vezete oltár elé Diekmann Janka kisasszonyt, Diekmann Márk helybeli kereskedő leányát. — Hering Gyula majsai (pestmegyei) állatorvos pedig ma délután esküszik örök hűséget a római kath. templomban Kovács József városi tanácsos szép és művelt leányának: Juliskának. Áldás és boldogság kísérje frigyüket!

Újévi ajándék a főgimnázium tápintezetének. Em- litették, hogy Kún Bertalan ref. püspök jubileuma alkal- mából nagyobb alapítványokat tett a s-pataki, miskolci és rimaszombati gimnáziumok tápintezetői számára. Az egyházmegyei pénztár a mi tápintezetünket illető nyolcz- száz frtnyi tőkét a január 1-ig esedékes félévi kamataival együtt már elküldte keilemes újévi ajándék gyanánt.

A Tompa szoborra az Engel-féle üzlet személyzete 2 frtot adományozott. Fogadják ez úton a Tompa-szobor egyesület szíves köszönetét.

Gyászje entes. Alólítottak szomorodott szívvel je- lentik, hön szeretett anyjok nagy- és dedányjok özvegy Rennert Károlyné s Heinrich Anna urnő- nek f. hó 7-én hosszas szenvedés után, korának 80-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei január hó 9-én délutáni 2 órakor a balogi sírkertben r. kath. szertartás szerint fognak örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent-miséáldozat f. hó 10-én délelőtti 8 órakor fog a balogi uradalni kápolnában a Mindenható- nak bemutattni. — Meleghegy, 1893. évi január hó 8-án. Örök béke lengjen porai fölött! — Rennert Gyula m. kir. bánvakerületi főpénztárnok, Helm Ervinné özv. Rennert Gabriella özv. Grummich Adolfiné szül. Rennert Olga mint gyermekei, Helm Ervin, Coburg hercegi erdő- mester, mint veje, Grummich Vilma és férje Csaszkoézy Károly, Coburg hercegi erdőbíró, Helm Olga és férje Dr. Lendl Adolf, műgyemetsi tanár, Rennert Olga és férje Discantini János, számtiszt mint unokái, Csaszkoézy Vilmos és Lendl Olivér, mint dédunokák.

Kitüntetés. Feymann Gyula, megyénk szülötte, panesovai ügyvéd, a katolikus egyház érdekében kifejtett tevékenységének elismerésül, a pápa által a „Szent sir lovagjává” nevezetett ki és a lovagkereszttel díszítettett fel.

Miniszteri elismerés. A vallás és közokta- tásügyi m. kir. miniszter — mint bennünket tel- jesen megbízható forrásból értesítenek — legkö- zelőbb 80 tanítót részesít az ország különböző vidékeiről jutalomdíjakban. — A 80 között van- nak Járossy Endre és Hannák Mánó tiszolczi jeles tanítók is, a kiknek nem- zeti nyelvünk tanítása körül kifejtett kitűnő és eredménydus szolgálataik elismeréseül egyenként 25 frt jutalmat utal- ványozott a miniszter. Különösen örömmel fogad- juk a miniszternek eme kitüntetését, mert olyan tanárokat ért, a kik a pánszláv izgatásoknak gö- mörmegei legfőbb fészkeiben, mint a magyar- ország hűséges apostolai fontos nemzeti és cul- turális missiót teljesítenek.

Vasuti tisztviselők előléptetése. 1893. január 1-től kezdődő érvénnyel magasabb fizetési osztályba elő- létek Szakall Ferencz forgalmi főnökségi- és Sándor Béla feledi vasuti tisztviselők és Hazai Arthur rosznyói államasuti tiszt.

Irodalmi hagyaték. Az elhunyt Vajda Gyula, ki, mint a gömörmegei gazd. egyesület titkárja, éveken át nagy buzgalommal fáradozott megyénk agriculturájának föllendülésén, egy terjedelmes „Gazdasági Mono- graphia” hagyott maga után, melynek kritikai átnéze- sével Terhes Pál, Boros István és Grasselli Miklós bizat- tak meg

Pótlás. Azok névsorából, kik az újévi üdvözlések kötelezettségei alól magokat jótékony adakozás által meg- váltották, — elnézésből kiharadt a Kishonthy Gyula ügyvéd, takarékpénztári igazg. elnök neve, ki a közmü- velődési és a nőegylet közös céljaira szintén 1 frtot irt alá és fizetett ki.

A rimamurány-salgótarjáni egyesület az 1893-ik évre 50 frtot adományozott a rimaszombati egy. prot. főgimnázium reudes szükségleteinek fedezésére. A haza- fias egyesület ez összeget minden évben ki szokta utal- ványozni

Hyman. Kiss Károly ruyai ref. lelkész eljegyezte Varjányi Vilnát, Varjányi János páskaházi ref. lelkész leányát.

Farsang A mulatni vágyóknak az idei farsan- gon is bő alkalom nyílik szenvedélyeik kielégítésére. Kül- önösen a mindkét nembeli ifjuság elégtelheti ki tánc- kedvét a különféle táncvizsgálatokon, melyek folyó hó 15- től kezdve minden héten elfoglalnak egy-egy napot és egy-egy éjszakát. Nem csak városunkban hanem vidékén is eleven farsang ígérkezik, ami a jótékony czelokra nézve úgy itt- mint amott is öröndetes jelenség. Mult- kor megemlékeztünk már a Rimaszombat és vidéke jóté- kony nőegyesülete január 28-án tartandó jelmezestélyéről. Most erről annyit írhatunk, hogy a mozgalmakból, ké- szülődésekből itélve, ezen estély erkölcsileg s anyagilag fényes sikertől leand, mert a közönség valóságos lázas siettséggel fáradozik a szebbnél szebb jelmezek beszerzése s előállítás körűl, hogy az élvezetes estélyen minél na- gyobb számban megjelenhessen. Az egyesület elnöksége s választmányja, továbbá a rendezőség dícséretes buzgalmat fejt ki a mellett, hogy az estély sikere minden tekintet- ben biztosíttassék. E héten a következő meghívókat vettük:

„Meghívó „a rimaszombati általános ipar-estület” által 1893. évi január hó 15-én a „Három Róza” vendéglő nagytermében rendezendő jótékony-estély zártkörü táncestélyre. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj: Személyen- ként 80 kr. Karzatí-jegy 40 kr. Az ipar-estület elnök- sége. — *Jegyzet.* A tiszta jövedelem fele része az ipar- estületi alapítóke, másik fele részé a helybeli iparos ta- noncziskola alapjává fordíttatik. A czél iránti tekintet- ből tett szíves felülízetések köszönettel fogadtnak s nyilvánosan nyugtáztatnak.”

„Meghívó A rimaszombati polgári olvasókör 1893. évi február hó 5-én a „Három róza” dísztermé- ben könyvtárának gyarapítására zártkörü táncvizsgalmat rendez melyre kívül ezimzetett keilves családijával együtt — tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj 80 kr. Karzatí-jegy 40 kr. Felülízetések köszönettel fogad- tatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté esti 8 órakor.”

„Meghívó „a líkéri tiszti kaszinó” 1893. évi ja- nuár hó 21-én az „élelmézési intézet” dísztermében sa- ját könyvtára javára zártkörü táncvizsgalmat rendez, melyre t. cz. és család- ját tisztelettel meghívja a rendező- ség: Áronffy Ernő, b. b. elnök Somogyi Lajos, b. b. pénztárnok, Dr. Bleyer Leo, Hagen Alfréd, Huszár Imre, Kolbenhayer József, Adamszky Géza, Molitorisz Zoltán, Pornubszky Imre, Rösch Frigyes, dr. Sailer Károly, Szon- tagh Pál, Svehla Lajos, b. b. tagok. Belépti-díj személy- jegy 2 frt. — Család-jegy 4 frt. Jegyek előre válthatók Somogyi Lajos urnál. — Felülízetések köszönettel fogadtnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor. A vendég elhelyezéséről a rendezőség készséggel gondoskodik, ha ez irányban megkeresztetik.”

„A jolsvai önkéntes tűzoltó-egylet saját könyvtár javára folyó 1893. évi január hó 22-én Kuna Aurélné urnő ő nagysága védnöksége mellett a „Ko- rona” vendéglő tánctermében zártkörü táncmulatságot rendez, melyre t. ezimzet és család- ját tisztelettel meg- hívja a rendezőség. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj: sze- mély-jegy 1 frt. — Család-jegy 2 frt. Felülízetések kö- szönettel fogadtnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

Ezekon kívül mint értesülünk a gömörmegei ifju- ság báija február hóban leand, melynek létesítése iránt a mozzalom már megindult. — Hangversennyel egybekö- tött táncmulatságot rendez továbbá febr. 1-én a gömör- megei általános díjnksegélyző egyesület. Ezen mulatság rendezése a közönség teljes rokonszenvével találkozik s ezért sikere előre biztosítva van

Hangverseny. A Gömörmegei díjnk-segélyző egye- sület, mely rövid fennállásában oly szép virágzásnak in- dult ismét életjét adott magáról, a mennyiben f. évi február 1-én saját alapítókéjének gyarapítása czéljából egy hangversennyel összekötött táncmulatságot szándékozik rendezni. Mint értesülünk a hangverseny szereplői a jóté- kony czéljuk már meg vannak nyerve. Lesz szavallat, zongorajáték, tilinkó zenekísérettel, felolvasás stb. A tö- rekívő egyesület dalárdánkát is megnyerte, mely kétség- kívül nagyban fogja emelni az előlátást. Sok sikert kívá- nunk a derék egyesületnek, mely hogy teljes legyen, a szépneg ígérkező estélyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét

Szerencsétlen halál! A rimaszombati vásárra jövet Strompf Lajos rosznyói szívesmester neje váratlan sze- renesétlenség áldozata lett. Késője Gömör-Panyit és Sztár- nya között elfordult, ő pedig a kocsin lévő é. ész teher alá került. Mire a kocsit helyreállították, a boldogtalan nő már meg volt halva. Ugy szállították haza Roznyóra.

Gömöri művész sikere. Folyó hó 15-én lesz Bu- dapestben a magyar tudományos akadémia palotájának akadémia-utcai oldalalába vésett Széchenyi emléktábla leleplezése. Nekünk gömörmegeieknek kéttős örömkünk van e f. lett. Először: mert hazafini büszkeségünk tölt el bennünket, látva a kegyelet adóját leróni a „legnagyobb magyar”: a magyar tudományos akadémia megalapítója- nak emléke iránt; másodsor: mert a leleplezendő emléktá- blát megyénk szülötte, az ifju szobrász nemzedék leg- jelesebbike Holló Barnabás művészi keze alkotta meg. A derék fiatal szobrász rimaszócsi szülétesű. Szobrászati ta- nulmányait városunkban Martinelli Antal szakszerű veze- tése alatt ennek műtermében kezdte meg s már mint kezdő feltűntet keltett jeles alkotási képessége s ügye- sége ála. Később Bécsbe ment tanulmányai folytatása végett, utóbb pedig fővárosunkban Strebl Alajos tanár tanítványa lett. Itt érte a kitüntetés, hogy Eötvös Loránd báró, a magyar tudományos akadémia elnöke őt kérte fel az emléktábla vázlatának elkészítésére. Holló Barnabás é. vázlatot el is készítette s azt az igazgató tanács a kivi- telre el is fogadta. A vázlat alapján azután Holló Bar- nabás domborművében bravúrral alkotta meg az emléktá- blán a történelmi nevezetességy 1825-iki országgyűlés azon jelenetét, midőn Széchenyi István gróf, a magyar tudományos akadémiát megalapította. A szakbírálóat ren- dkívül hízelgő a szobrászati mű föltűntemly igen hatásos és plasztikailag is kitűnően sikerült. Az egyes alakok igen természetesen, híven vannak az emléktáblán visszaadva s az egész műnek tipikus magyar jellege van, mihez

Holló felkutatja az egykori arzékepeket, festményeket, szobrokat s azok alapján mintázta az egyes alakokat. A siker, mit ifju művésznök ezen alkotásával elért, jövő művészi pályájának alapja leand, s mi e felett öszinte örö- münket fejezve ki, szívünkkel bushajtk, hogy az életben művészi sikereinek babórait busan arassa

Kerelem. Alólított azon aláztos kérelemmel járul- lok a mélyen tiszt lt olvasközönség azon tagjai elé, kik „December” című költeménykötetremre esetleg még szándékoznak előfizetni, hogy ebbeli szándékukat velem tudatni, illetőleg a gyűjtőveket czimemre legkésőbb e hó közepéig elküldeni méltóztassanak. — Sárospatak, 1893. január hó 5-én. — Vagyok hazafias és kiváló tisztelettel Juhász László, IV éves hittanhallgató.

A nagyrőcei műkedvelő társulat folyó hó 6-án tartotta meg tisztújító közgyűlését. Elnökké Mihalik Dezsőt, titkárrá Perjessy Lászlót választották meg egyhangulag. A közgyűlést a vendéglő nagy termében tánc követte, melyen a társulat csaknem minden tagja részt vett. A kedélyes táncmultság reggeli 6 óráig tartott.

A kinek rosszul kezdődik az új év. Véletlenség- nek lett áldozatává ifj. Jamrich György 35 éves repási lakos. Szilveszter estéjén templomból haza jövet az asztal melléült s nejtől vacsorát kért, e fölött kis össze- szállalkozás támadt köztük, s a szóváltás közben a férj neje felé közelítendő, ez, ki éppen egy hegyes konyha- késsel haluskát vágott az asztalnál, azon hiszmben, hogy férje megakarja ütni, védelmi állásban a kést oly közel tartotta kezében a férje testéhez, hogy az beleszaladt s a kés a férfi gyomrába hatolt. Az előhívott dr. Kresz Gyula segítsége hiába való volt, mivel alig fél óra mul- ta oly nagy foku vérhányás állott be a szerencsétlennél, hogy már január 1-én éjjeli egy órakor meghalt. A vé- letlen szerencsétlenség áldozatának holtestét Szeesky Antal nagyrőcei aljárásbíró kiküldetése mellett dr. Kresz Gyula ratkói és dr. Hajesi Sándor rőcei h. orvosos bonczolták föl. A bonczvizsgálat kiderítette, hogy a ha- lálnak okvetlen bekellet következnie belső elvérzés foly- tán. A nagy mennyiségű kihányt véren kívül még bon- czolis alkalmával is 3 tele marék aludt vérrel volt tele a gyomor. A szerencsétlen iránt annyival inkább nagyobb a részvét, az egész környéken, mivel nemcsak mintaképe volt a földműves nép közt tiszta becsületessége s szer- vényessége által, hanem messzevidéken párját ritkító csinos és impozans megjelenésű alak volt, s nejtével is mindig jó békességben élt.

Ve:kes gondatlan-ág. Krokován decz. 30-án Pop- rőczy Mária 3 éves kis leány vétkes gondatlanságnak lett áldozatává az által, hogy a szülők a gyermeket a kemence koczijára ültették közvetlen a parázs tűz mel- lé, s a gyermek ruhája a parázstól tüzet fogott s oly súlyos égési sebeket kapott, hogy másnap este meghalt. A Nagy-Rőcei királyi járásbíroság a nyomozást meg- indította.

Hazasságkötés — pálinkáért. A n-esoltói róm. kath. plébános legközelebb gondolt egy nagyot és szépet. Felszólította az egyháza területén lakó, eddig vadházas- ságban élő parasztokat és cigányokat, hogy esküdjének meg és hogy erre nekik nagyobb kedvet szerezzen, meg- ígerte a derék plébános, hogy a házassághoz szükséges ományokat ingyen szerzi be, az esketési actust díjtal- nán végzi, sőt Faragó ivadékaiknak különös kegyképen még 1 frtot és egy liter pálinkát is ad páronként. Ez utóbbi fényes ígérlet hatott a morék körében, a jövő héten hét pár mondja el a esoltói templomban a szent hitet, mit a buzzgólkodó plébánosnak hét forint mellett 7 liter pálinkája bán meg. Elmondhatjuk a költővel: vaj, leszen-e hős, oly bátor, erős, a ki ezt a derék plébános után esi- nálja? — Mint levelezőnk tudósít a parasztokkal nehe- zebben megy a dolog. Azoknak nem elegendő esalétek a forint és a liter pálinka, sőt a fenyegetődzés és a gyó- nástól való elutasítás is kárba vesz. — Tán két liter pá- linka használna!

Az ördögital. A pálinka, hány emberéletet oltott már ki, annak csak a jó Isten a megmondhatója. Tegnap is egyvel, Fákla István nevű asztalos segéddel szaporo- dott az ördögital áldozata, kit ágyában agyonra fagyva találtak meg tarsai.

Eltűnt kalapok. Tegnap Reisz József jönevű keres- kedőnek bolti helyiségébe beállított egy eselédleány s ka- lapokat kért megvételt végett T. úr házához. A szíves kereskedő eleget tett a leány kívánságának, azonban mily nagy lett esodalkozása, midőn a megnevezett helyről azt a választ kapta, hogy bizony oda soha se kértettek, plane az említett üzletből — kalapokat

Híres kutyák. Legalább dícselkedhetnek velök Lati- nak Rudolf és Frigyes poszkói földbirtokosok, f. hó 8-án ugyanis a két öreg ur délelőtti szokott sétájukra indulván, egyikök a parkon keresztül a gerliczei erdőréz felé vette útját, alig hogy a park széléhez ért, hal- lotta, hogy kutyái pár szóban lépésre vaddisznókat hajtanak, s csakhamar hajtás közben disznó sivalkodás hallott, a hang felé indult, s mire oda ért egy darab éves disznót talált az öreg Szultán előtt megfojtva. Mi alatt ez a gerliczei oldalon történt, Rudolf ur az ellenkező oldalon fekvő szlatinai szeker uton sétálván, kutyahajtást hallott, megállott, hogy gyönyörködjenek, mint szalad át a nyul az uton keresztül, de nyul helyett, tőle vagy 40 lépésre, meglepetésére egy süldő disznó szalad át az uton s utána csakhamar két kutyája rohant a disznó után, s alig 100 lépés távolságban elesíttek a szökevényt a domb oldalon, honné dulakodás közben a patak árkába hõmpö- lyögtek mind a hárman, ide aztán Rudolf ur segítségök- re ment a kutyáknak s botjával a vaddisznót agyonverte. Rendkívüli véletlen, hogy két ellenkező, egymástól távol fekvő helyen, épen egy időben foganak kutyák el két darab vaddisznót. Különben az is érdekes, hogy a „Sul- tán” familiája már hat darab sertést fogott el az idén.

A Pallas Nagy Lexikonának 8. füzeté pontos idő- ben megjelent. E füzet a 26—28 iveket foglalja magába kezdődik az: Alami költségvetés czimmel s végződik Alliléterrel. A következő nagyobb czikkeek vannak benne: Államnevezetességek, állampolgárság, államrendészet, áll- lamszövetségek, államtanács, államtönk, állat, állategész- ségügy állatföldrajz, állatimadás, állati meleg, állatjárva- nyok, állattan, állatvosttan, állatövi fény. A füzet írói közül megemlítjük a következőket: Körösi József, Heil

Fausztin, Dobieczy Sándor, dr. Scheff, Schwarcz Gyula, Mariska Vilmos, Kürschák, Szerényi Hugó, Thanhoffér Lajos, Entz Géza, Hutya, Vangel Jenő, Katona Lajos, Klug Nándor, Kossa Gyula, Alexander Bernát, Daday Jenő, Beliczay Gyula, Pasteiner. A szöveget három szögbe két pompás színyomatú műmelléklet díszíti, az egyik a tengeri anemónák, a másik az északi ég álló csillagai. Minkettől rendkívül jól sikerült szép kép. Az egész füzet nyomda előállítására méltó a nagy feltűnést esínált vállalat eddigi füzeteihez. A füzet ára harmincz krajczár. Az egész mű tizenhat kötetre van tervezve, két-száznegyven 3-4 ives füzetekben.

Országos-vásár Rimaszombat január 9-én. A sikos utak miatt bár esélyesebb felhajtás történt, azonban a vételkényv élénk volt: s a szarvasmarha és süldő sertések árai magosan állottak. Felhajtott szarvasmarha 764, ló 946, sertés 440, összesen: 2150 drb. állat. Czimeres I. oszt. igás ökrök párja 380-430 frt. II. oszt. 320-380. Kisbírtokosoknak való 240-320 frt. Levágásra és szeszgyári hízalása 220-410 frtig páronként. Mustra bikák darabja 160-210 frt. Fejős tehén 50-130, levágásra való 60-90 frt darabonként. Ökö-tímó 3 éves 160-180 frt, 2 éves 120-140 frt páronként. — Híntős ló 250-300 frt, könnyebb koesi ló 150-250 frt. Paraszt ló, 60-150 frt, mustra ló 5-50 frt. — Hízott sertés 25-60 frt, sulyszerinti átlagban 45 klg. levonással számítva klgként 34-36 kr., öreg kecska malacostól 37 frt darabja. Egy éves süldők párja 20-24 frt, fél éveseké 10-16 frt. **Városi állatorvos.**

Piaci árak

Rimaszombatban, 1893. évi január hó 9-én tartott orsz. vásáron:

	Métermázsánként	Hektoliterenkint
Tiszta buza	7.10—7.20	5.40—5.85
Feles buza	0.00—0.00	0.00—0.00
Rozs	5.80—6.00	4.60—4.70
Árpa	5.80—6.00	4.00—4.20
Zab	4.80—5.00	2.10—2.15
Kukorica	5.00—5.50	3.35—3.45
Bükköny	0.00—0.00	0.00—0.00
Krumpli	0.00—0.00	1.40—1.50
Köles	0.00—0.00	0.00—0.00
Széna kötve	1.80—0.00	0.00—0.00
Takarmány szalma	0.80—0.00	0.00—0.00
Alom-szalma	0.80—0.00	0.00—0.00
Zsupszalma	0.90—0.00	0.00—0.00

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**

Magán-hirdetések.

Szülők figyelmébe!

Van szerenésém tisztelettel értesíteni, hogy **virág- és egyéb szabadiszítési kézimunkákra**, folyó évi január hó 15-től itt Rimaszombatban a főtéren **Kovács Zsigmond ur házában** tanfolyamot nyitok.

A tanfolyamban résztvevők a napnak bármely óráját vehetik igénybe.

Az egész curzus tart 50 órát, lehet azonban fél curzust is venni.

Ára az egész curzusnak 5 frt, fél curzusnak (30 óra) 3 frt.

Ezenkívül lehet kevesebb órát is venni, egy óra 15 kr.

Kész művirágok és többféle szabadiszítési munkákat legizlésesebben, a legújabb párisi divat szerint elkészítve, és igen jutányos áron számítva, megvételre ajánlok. Nem különben megrendelés szerint ilyenmű munkák elkészítését elvállalom.

Rimaszombat, 1893. január 10-én.

Mély tisztelettel **Stollmann Margit,**
Beszterezebányáról.

Meghívás

A NAGY-RÓCZEI KÖLCSÖNÖS SEGÉLY-SZÖVETKEZET folyó évi február hó 2-án délutáni 2 órakor tulajdon helyiségében megtartandó **rendes közgyűlésre.**

Tárgysorozat:

1. Elnök választása ad hoc.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelőbizottsági jelentés.
4. Az 1892. évi mérleg betérjesztése, jóváhagyása és a felmentvény megszavazása.
5. Az osztalék megszavazása.
6. Igazgatósági elnök, helyettes elnök és egy igazgatósági tag választása.
7. A felügyelő-bizottság választása.
8. A tisztségviselők jutalmazása.
9. Egyéb az alapszabályokban kitüntetett ügyek elintézése.

Nagy-Röccén, 1893. évi január hó 10-én.

1—3 **Az igazgatóság.**

Meghívás.

A **PUTNOKI NÉPBANK** mint takaré- és kölcsönözvetkezet t. tagjai Putnokon a „VÁM“ vendéglőben folyó évi február hó 8-án d. e. 10 órakor tartandó

XXII. évi rendes közgyűlésre tisztelettel meghívotnak.

Közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Mérleg és számadás jóváhagyása.
3. Üzletnyereség mikénti felosztása.
4. Alapszabályok módosítása.
5. Egy felügyelőbizottsági és egy igazgatósági tag választása.
6. Szabályszerű indítványok tárgyalása Putnok, 1893. január hó 8-án.

Az igazgatóság.

Kiállítás Páris 1889. aranyérem.
Legnagyobb eredmény! Próbálatok és ítéletek!
A valódi 1—4

TORD-TRIPPE

kiírt patkányt, egeret és vakondot a nélküi, hogy más háziállatokban kárt okozna.

Ezen szer sem Arsenikumot, sem Stryehint, sem Phosport vagy más a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Ára: egy esomagnak 50 kr.

Ezer forintot fizet annak, ki bebizonyítja, hogy egy a Tor-Trippet felülmúló szer létezik, mely főképen — mint ez — a háziállatoknak nem árt, míg ellenben más phosphor vegyületek elpusztít kutyát, maeskát és legkellemetlenebb büzt terjeszt.

A. COUSSEAU Traverse Gazzino Marseille a francia-, belga- és olasz államvasutak szállítója
Egyedüli raktár Rimaszombat és környéke részére:

LOVNICZKY JÓZSEF,
fűszer- és festékkereskedésében Rimaszombatban.

Szállodai hirdetés

Van szerenésém a nagyérdemű városi és vidéki közönséget értesíteni, miszerint **Rimaszombatban a „Három Rózsa“** című első rangu szállodát bérbe vettem és 1893. évi január elsejétől fogva saját jó magyar boraimat és összes más italaimat mérem, — jó magyar izlésű konyhát tartok — ugyszintén szobáim berendezését a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam. Figyelmese és pontos kiszolgálásról gondoskodtam, a miért is a n. é. helyi és vidéki Közönség becses pártfogásaért esedezem

Kelt Rimaszombat, január 1.
Mély tisztelettel
GAZSA SAMU,
vendéglős

Eladó ház.

Rimaszombatban a Szijjártó-utca 2. és 4. számok alatti ház

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonos **Rajzinger János** mérszáros mesterrel.

2—*

Hirdetmény.

Alólírott **nyústyai égetett mész kezelőség** tisztelettel hozza a nagyérdemű közönség, valamint az építők és építetőknek is becses tudomására, miszerint a **nyústyai vasúti állomás közvetlen közelében levő** s folytonosan működő **kör-mészégető kemencéjükből kikerülő I. osztályú égetett mész** nagyban (waggon számra), ugyszintén kiesinyben is a legpontosabb kiszolgálattal mellett az alábbi áron folyton kapható:

Loco Nyústyia vasúti állomás, waggonba rakva:

- 50 métermázsáig à m/m = 95 krajczár.
- 50—100 métermázsáig à m/m = 90 krajczár.
- 100 métermázsáig, vagyis egy teljes waggonrakomány és azontul à m/m = 85 krajczár.

A mész megrendelhető és szállítható az év bármely szakában.

Égetett mész kezelőség Nyústyán.

Megrendelések Rimaszombatban **Jakovetz Alajos** urnál is eszközölhetők.

ENGEL ADOLF divatáruháza

RIMASZOMBAT, FŐTÉR 13.

A farsangi idényre

raktáromat, a helyben már előkészületben levő jelmez-estély és tánczvigalmakhoz alkalmazkodva, a legújabb **divatárukkal** u. m. crepe, voile de lam, mousseline, d'I Inde, atlasz, satein, **különféle selyemszövetek**, satein de lyon, satein mervelleux, brocát, pongee, selyem foulard, valamint még igen sok e helyen elő nem sorolható selyem gaze-szövetek, himzések és csipkéekkel dúsan felszereltem, melynek szives megtekintésére van szerenésém a n. é. közönséget tiszteletteljesen meghívni.

Ez alkalommal tudatom egyszersmind a n. é. városi közönséggel, hogy kereskedésemben az eddig berendezett mintakészletet, mely körül igen gyakran történtek visszaélések, 1893. január 1-től teljesen felosztatom, ennél fogva tolem helybeliek kivétel nélkül házhoz mintákat nem kapnak.

A midőn elhatározásomat ez uton juttatom a n. é. városi közönség szives tudomására, kérem komoly jellegénél fogva figyelemmel kísérni, nehogy egy vagy más részről neheztelésre szolgáltatassak okot akkor, amikor valaki mintagyűjteményt kér és visszautasítatik.

Vidékre mintákat bérmentve küldök!

A nagyérdemű közönséget újdonságaim megtekintésére ismételve felhívom és maradok azon kérelemmel, hogy b. bizalmukkal továbbra is kitüntetni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

ENGEL ADOLF, divatáru kereskedő.

Rimaszombat, főtér 13.

2—3